

'LE MATERIEL TELEPHONIQUE' ve Milletlerarası Otomatik 'Telefon Bağlantıları

'Le Mat&iel Tfl6phonique' firmasının merkezi ve fabrikalarının bir kısmı Paris civarında Seine nehri kenarında, Saint Cloud parkı karşısında bulunmakta olup, bu firma Fransız Telekomünikasyon müesseselerinin en^eskilerinden biridir.

1889 senesinde M. Aboilard tarafından kurulan bu şirket, kurşun kılıflı telefon kabloları ı-mâl etmekle işe başlamış ve sonra merkezî b&taryalı telefon santralleri yapmıştır. Kurucusunun 1911 de vefatı üzerine Aboilard Şirketi 'Le-Materiel Telephonique' (L.M.T.) unvanı ile amnım şirket haline girmiştir.

O tarihtenberi Fransız P. T. T. İdaresi ve Fransız 'Devlet Telekomünikasyon Etüdleri Merkezi (Centre National d'Etudes deş Telecommunications),ile daimî işbirliği halinde çalışan'shirket, Fransız telefon şebekesinin vücutte getirilmesinde ve asrileştirilmesinde mühim bir mevki ihraz etmiştir. Bu cümleden mühim CINAT ve CADET şehirlerarası otomatik merkezlerinin meydana getirilmesi işi Fransız PTT İdaresi tarafından LMTye tevdi edilmiştir. Bu teçhizatın kısaca anlatılması ile okuyucularımızın ilgileceğini tahmin etmekteyiz.

CINAT aşağıdaki kelimelerin baş harflerinden meydana gelmiştir.

'Centre International et National d'Arrivee et de Transit'

'Yurt için ve milletlerarası gelen ve Transit geçen telefon konuşmaları Merkezi'.

CADET aşağıdaki kelimelerin baş harflerinden teşekkül eder :

'Centre Automatique de D&part vers l'Etranger'.

'Dış Memleketlere doğru çıkan trafik otomatik Merkezi' manasına gelir.

Fransaya dışardan gelen telefon konuşmaları bu santral vasıtasile memlekete girecek ve bu sayede Fransa dahilinde bu çağrımaların abonelere ulaşması tamamen, otomatik olacaktır. Baş-

La Vie Française'in 25 Ocak 1963 tarihli 922 No.IU sayısından özetlenmiştir.

langıçta bu milletlerarası çağrımalar çıkış operatrisi tarafından kontrol edilecektir. Yani operatris çıkış tiketi tanzim edecektir. Fakat otomatik taksasyon imkânları sağlandıktan sonra bir milletlerarası çağırmanın teessüsü -diğer bazı memleketlerde ve bilhassa Birleşik Devletlerde olduğu gibi- aboneden aboneye kadran çevirmek suretile olacaktır. (Bununla beraber milletlerarası trafiğin takip edeceği yol, çağırın abonenin arzusuna bırakılacak, yani abone isterse çağırmayı otomatik olarak, isterse operatris yardımı ile yapacaktır).

Fransa dahilindeki çağrımaların ulaştırılması sırasında müşkülâta rastlandığı hallerde, menşe memleketteki operatrisler CINAT'ın kendi dillerini bilen yardımcı operatrisleri ile otomatik irtibat sağlayabileceklerdir.

CINAT sayesinde Fransadaki telefon aboneleri ile otomatik telefon konuşması yapacak olan memleketler arasında Avrupanın başlıca" memleketlerinden başka, Amerika Birleşik Devletleri de bulunmaktadır. Birleşik Devletler Fransaya telefon bakımından transatlantik denizaltı kablo-su ile' bağlı bulunmaktadır.

Gelişmesinin son adımında CINAT'a bağlanacak olan memleket için ve milletlerarası devrelerin adedi 1.500 olacaktır. Bu suretle Fransadaki telefon aboneleri ile otomatik telefon bağlantısı sağlayabilecek yabancı telefon abonelerinin miktarı 100 milyonu bulacaktır.

CINAT, LMT Firması tarafından Crossbar Pentaconta sistemi ile realize edilmiştir. Emin ve sür'atli olan bu sistem sayesinde telefon irtibatları, numara kayıt müddeti hariç olmak üzere, 1 saniye içerisinde sağlanır. Numaralar yerine göre çeşitli sinyalizasyon sistemlerine göre gönderilir; bu husus CINAT'ın teknik problemini oldukça karışık bir hale getirmiştir. Buna rağmen problem çözülmüştür: bir tek grup teşkil eden mukayyitler her sinyalizasyon nev'ine adapte edilmiş yardımcı devreler ihtiva ederler; mukayyitler giriş devrelerinde kullanılan çeşitli kodlarla gönderilen şifreleri alırlar, aynı şifreleri çıkış devrelerinde kullanılan sistemlere göre yeniden neşrederler.

Fransa abonelerine doğru gelen milletlerarası çağrımaların bağlantısını sağlamak işinden baş-

ka GINAT Transadan diğer yabancı memleketlere transit geçecek çağrılmaları da CADET Merkezi yolu ile otomatik olarak sevkeder.

CINAT'ın vazifelerinden bir tanesi de aralarında kâfi adette direkt bağlantı bulunmayan vilâyet merkezlerinin bağlantısını sağlamaktır: meselâ Savoie vilâyetindeki bir aboneyi, Bretagne vilâyetindeki bir aboneye bağlayacak bir Lyon-Rennes çağırması CINAT'dan transit geçebilecektir.

CINAT'da uzun bağlantılar ister memleket içi, ister milletlerarası olsun dört telli olarak yapılmaktadır, yeni iki cihetteki konuşma yolları birbirinden ayrılmıştır; bu suretle uzun mesafelerde istenen yüksek konuşma kalitesi elde edilir.

Hülâsa CINAT yabancı memleketlerden gelen telefon çağrılmalarının Paris veya vilâyetler abonelerine yöneltilmesini temin eder; diğer taraftan gerek memleket içi, gerekse milletlerarası mühim telefon devreleri için muhtelif istikametlerde yol verme merkezi vazifesini görür.

CADET ye gelince, bu merkez de CINAT'da olduğu gibi Crossbar Pentaconta sisteminde yapılmıştır. Paris abonelerinin yabancı memleketlere doğru çıkan milletlerarası konuşmaları doğrudan doğruya bu santraldan çıkar. Vilâyetlerden ve yabancı memleketlerden gelip gene dış memleketlere çıkacak çağrılmalarda CINAT yolu bu santrala gelir ve dışarıya sevk edilir. Paris aboneleri iki numara yardımı ile CADET'yi bulurlar: 19 ve 10.

19 rakamı tam otomatik olarak, yani operatrisin yardımına ihtiyaç göstermeden dış memleketlere doğru çıkacak konuşmalara tahsis edilmiş bir prefikstir. Bu çağrılmaların taksasyonu mükâlemelerin abone kontörüne doğrudan doğruya kaydı ile yapılır. Aranılan aboneyi bulmak için çevrilecek numaralar şunlardır: a) 19 prefiksi; b) Konuşulacak memleketin endikatif numarası, c) Dış memleketten aranan abonenin kendi yurt içi numarası.

Tam otomatik olarak konuşulacak memleketler arasında Almanya, Belçika, İsviçre, v.s. sayılabilir.

10 rakamı, bir çıkış operatrisi yardımı ile manüel veya semi otomatik olarak yapılacak çağrılmalar için tahsis edilen şehirlerarası prefiksdir. Bu servis için çevrilecek numaralar şunlardır: a) 10 prefiksi, b) Çağırmanın gideceği memleketi gösteren bir numara veya ikinci bir 10 rakamı. Bu iki numaranın çevirmesi ile çağırılan abonenin karşısına çağrılacak abonenin memleketine geçirilecek konuşmalarla meşgul olan operatris çıkacaktır. Bu operatris umumiyetle fatura ticketini tanzim etmekle vazifelidir. Semi otomatik servis ile konuşulan memleketler arasında şunlar vardır; Avusturya, İspanya, İtalya, İskandinav memleketleri ve Amerika Birleşik Devletleri.

„CINAT ve CADET merkezlerinin teşkil edeceği bütün, milletlerarası mükâlemelerine gelip gitmesini sağlayacak büyük önemde bir tesis olacaktır. Yapılışının hususiyeti itibarıyla modern olan bu tesis Fransız endüstrisine bir şeref payı getirecektir.

Otomatik telefon santralleri (Komütasyon) LMT firmasının faaliyetleri arasında bulunan tek mevzuu değildir. Firmanın diğer faaliyetlerini aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür :

— Radyo Link tesisleri

— Askerî arabalarda kullanılan çeşitli telsiz verici ve alıcı cihazları

— Polis, itfaiye, Ambulans, Emniyet gibi hizmetlere ve idarelere mahsus mobil telsiz alıcı ve vericileri

— TACAN hava seyrüseferi sistemi için yer ve uçak tesisleri. Bu yukarıda sayılanlar LMT'nin 'Radio Professionnelle' sahasındaki faaliyetleri arasında mühim bir mevki alırlar.

LMT'nin imâl ettiği televizyon cihazları halk tarafından tanındığı gibi, elektronik parça imalatı sahasındaki başarılı faaliyetleri de montaj firmaları tarafından tanınmaktadır. LMT son yıllarda imalat sahasını genişletmiş ve Marcel Dassaut 'Mirage ÜT ve 'Etendard IV tipi uçakları için tamamen tranzistorize uçuş simülâtörleri yapmaya başlamıştır.

Geçenlerde Pompes Salmson şirketi ile birleşme yapması LMT'nin esasen geniş olan istihsal sahasına yeni bir faaliyet eklemiştir.

Bununla beraber otomatik telefon santralleri yani komütasyon LMT'nin başlıca meşguliyeti ni teşkil ediyor. Üç çeyrek asırdanberi LMT teknik imkânlarının vüs'atı sayesinde bu sahada münakaşa götürmez bir tecrübe kazanmıştır. Nüfus başına düşen telefon postası adedi bakımından Fransanın gelişmiş memleketlerden ziyade gelişmemiş memleketlere yakın olduğu çok defalar tekrarlanmıştır. Son istatistikler göstermiştir ki, Fransa bu bakımdan dünyada 16 ncı ve Müşterek Pazar memleketleri içinde sonlarda gelmektedir. Hakikatte geri kalış bu rakamların ifade ettiğinden daha da fazladır; çünkü mevcut malzemenin büyük bir kısmın yenileri ile kısa bir zamanda tebdili gerekecektir: gerçekten bazı telefon santralleri otuz beş yıldanberi hizmette bulunuyor.

Bu duruma çare bulmak için önemli yatırımlar yapmak zarureti vardır ve Fransız hükümeti bu problemin çözülmesi için lüzumlu malî gayreti terviç etmiştir.

LMT firması PTT İdaresi ile ve Millî Televizyon Etüdlen Merkezi (Centre National d'Etudes deş T616communications) ile sıkı işbirliği halinde çalışarak, halen tahakkuk safhasında bulunan geniş modernleştirme programında kendisine düşen en müessir iş payını sağlamaya hazır bulunmaktadır.

I. ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ İLE İLGİLİ FAALİYETLER

1 — Beş yıllık plânın, 1963 yılı tatbikatının Odamız ihtisas sahasına giren kısımları ile ilgili, Oda görüşünün hazırlanması; Hükümete bu mevzularda yardımcı olmak.

2 — Türkiye Elektrik Kurumu ile ilgili çalışmalarını yakinen takip etmek, toplantılar ve neşriyatla üyelerimizin bu mevzuda bilgi sahibi olmalarını temin etmek; Kanunun Odamız mensuplarının menfaatlerine uygun olarak çıkması mevzuunda faaliyet göstermek, Aynı şekilde İktisadî Devlet Teşekkülleri Reorganizasyonu gibi çalışmalarını takip etmek, Odamız görüşünü açıklamak.

3 — Biri Kuvvetli Akım diğeri Zayıf Akım konularında olmak üzere iki seri konferans tertip etmek.

Aktüel konularda açık oturum, konferans tertip etmek.

4 — Telsiz Kanununun Amatör Radyoculuğa imkân verecek şekilde tadili işini yürütmek.

5 — İhalelerde işin tek bir ihale olarak değil, fakat ihtisas sahibi kimselere ayrı ayrı ihale edilmesini temin için çalışmak. Bu mevzuda görüş birliğinde olduğumuz Odalarla sıkı işbirliği yapmak. /

6 — Elektrikle alâkalı tesisat ve aydınlatma projelerinin Odamızca tasdikini temin için faaliyet göstermek, Odaya gelir kaynağı teminine çalışmak.

7 — Odamız ihtisas sahasına giren teşekküllerle işbirliği yapmak.

8 — Bir Teknik Kongre Tüzüğü hazırlamak.

II.— ÜYELERİMİZLE İLGİLİ FAALİYETLER:

9,— Özel Yardım Statüsünü tatbik mevkiine koyarak, üyelerimiz arasında yardımlaşma ve dayanışma temin etmek.

10 — Bir borç Sandığı tasarısı hazırlayarak, önümüzdeki Umumî Heyete götürmek.

11 — Üyelerimiz arasında sosyal faaliyetlerin artırılması ile yakınlık sağlamak, tanışma temin etmek.

12 — Talebe üye kaydedilmesi mevzuunda faaliyet göstermek, bununla ilgili işleri yürütmek.

13 — Üyelerimize burs temini hususunda faaliyet göstermek.

14 — Teknik Personel ücretleri ile ilgili çalışmalarını yakinen takip etmek, bu çalışmalara iştrak etmek.

III — ODA VE BİRLİKLE İLGİLİ FAALİYETLER :

15 — Odaya daimi bir yer temin etmek.

13 — İstanbul Şubemizle olan münasebetlerimizi daha sıkı bir işbirliğine iştrak ettirmek.

17 — Odaların hükmü şahsiyete sahip olmaları ile ilgili kanun çalışmalarını yakinen takip etmek, Umumî Heyetin tasvibinden geçen tasarrufların ruhuna uygun bir kanun çıkması hususunda faaliyet göstermek, bu hususta görüş birliğinde olduğumuz Odalarla işbirliği yapmak.

18 — Birlik Komisyonlarına iştrak etmek.

IV — YAYIN FAALİYETLERİ :

19 — Mecmuanın muntazam çıkarılmasına, seviyesinin yükseltilmesine, geliştirilmesine çalışmak.

20 — Mecmua masraflarını karşılamak için reklam ve ilân temini hususunda faaliyet göstermek.

21 — Bir Yönetmelik, Talimatname ve diğerk faydalı broşürler neşriyatına girişmek.

22 — Bir Kitaplık tesisine çalışmak.

MALİ HUSUSLARLA İLGİLİ FAALİYETLER :

23 — Odanın mali bünyesini kuvvetlendirmek için aidat toplama hususunda faaliyet göstermek.

24 — Odaya, Bakanlıklar, İdareler Bütçelerinden tahsisat konmasını temine çalışmak.